

Σχολιασμός θεμάτων

Η επιλογή των θεμάτων στις Πανελλαδικές Εξετάσεις των ΕΠΑ.Λ. για το 2026 παρουσιάζει ιδιαίτερο ενδιαφέρον, καθώς συνδυάζει έναν σύγχρονο, ελκυστικό προβληματισμό στο Μη Λογοτεχνικό Κείμενο με μια άκρως λυρική και ανθρωποκεντρική προσέγγιση στο Λογοτεχνικό.

1. Μη Λογοτεχνικό Κείμενο: «Θα μπορούσε το μπάσκετ να σώσει τον κόσμο;»

Το κείμενο (απόσπασμα συνέντευξης του David Hollander) αποτελεί εξαιρετική επιλογή για μαθητές ΕΠΑ.Λ. Είναι **εύληπτο, μοντέρνο και με άμεσο επικοινωνιακό χαρακτήρα**, καθώς χρησιμοποιεί το μπάσκετ (ένα οικείο βίωμα για τους εφήβους) όχι ως άθλημα, αλλά ως αλληγορία και «εργαλείο κατανόησης ή ακόμη και βελτίωσης του κόσμου».

Δραστηριότητες (A1 - A3)

- **A1 (α & β):** Η ερώτηση κατανόησης (α) είναι σαφής και οι απαντήσεις εντοπίζονται εύκολα στις παραγράφους της «απουσίας σταθερών θέσεων» και της «υπέρβασης». Το σκέλος (β) της πειθούς είναι **ιδιαίτερα βατό**, καθώς δίνονται στην εκφώνηση τα ίδια τα μέσα πειθούς (αφήγηση, μεταφορά, ασύνδετο κ.λπ.) και ζητείται απλώς η αντιστοίχιση με το κείμενο — μια κίνηση που «ανακουφίζει» τον εξεταζόμενο.
- **A2 (α, β, γ):** Το επικοινωνιακό αποτέλεσμα του τίτλου (α) και η αντικατάσταση των αντωνύμων/λέξεων με αντώνυμα (γ) αποτελούν τυπικές ασκήσεις θεωρίας χωρίς εκπλήξεις.
 - **Το σημείο προσοχής:** Η ερώτηση (β) για την **αναλογία** απαιτεί από τον μαθητή να έχει κατανοήσει τη δομή του επιχειρήματος. Αν και η αναλογία στο κείμενο είναι καθαρή (μπάσκετ - κοινωνική ζωή), η ανάλυσή της απαιτεί συνθετική σκέψη για να βαθμολογηθεί με το άριστα.
- **A3 (Παραγωγή Λόγου):** Το θέμα της έκθεσης (εφόδια των νέων σε έναν μεταβαλλόμενο κόσμο) είναι κλασικό, δουλεμένο στις σχολικές αίθουσες και προσφέρει στους μαθητές μεγάλη δεξαμενή επιχειρημάτων. Το γεγονός ότι ζητείται **άρθρο σε σχολική εφημερίδα** επιβάλλει συγκεκριμένο επικοινωνιακό πλαίσιο (τίτλο, ύφος άμεσο αλλά σοβαρό). Το κείμενο αναφοράς λειτουργεί ως εξαιρετικός «τροφοδότης» ιδεών (προσαρμοστικότητα, ομαδικότητα, υψηλοί στόχοι).

2. Λογοτεχνικό Κείμενο: «Ζωγραφίζω» (Μαρία Σκουρολιάκου)

Το ποίημα διακρίνεται για την απλότητα της δομής του και την έντονη εικονοποιία του. Η επιλογή είναι επιτυχής, καθώς δεν τρομάζει τον μαθητή με σκοτεινούς συμβολισμούς, αλλά τον εισάγει άμεσα στον κόσμο της ποιητικής δημιουργίας και του ανθρωπιστικού ιδεώδους.

Δραστηριότητες (B1 - B3)

- **B1 (Ερώτηση κατανόησης):** Πολύ συγκεκριμένη ερώτηση, περιορισμένη σε τέσσερις συγκεκριμένους στίχους. Οδηγεί τον μαθητή να αναλύσει το δίπολο «συναίσθημα/καρδιά» (χρώματα) και «λογική/σκέψη» (υλικά). Λόγω του μικρού ορίου λέξεων (50-60 λέξεις), απαιτείται **πυκνότητα λόγου**.
- **B2 & B3 (Τεχνικές & Εκφραστικά Μέσα):** Η ερώτηση για τις εγκλίσεις (πραγματικό/παρόν, Υποτακτική -επιθυμία/μέλλον) ελέγχει τη σύνδεση της γραμματικής με το νόημα, κάτι που αποτελεί πάγια κατεύθυνση των τελευταίων ετών.
 - Ο εντοπισμός των εκφραστικών μέσων (μεταφορά, επανάληψη, προσωποποίηση) είναι **σχετικά εύκολος**, καθώς το ποίημα βρίθκει τέτοιων σχημάτων.
- **B3 (Ερμηνευτικό Σχόλιο):** Το θέμα (το όνειρο του ποιητικού υποκειμένου για έναν καλύτερο κόσμο και πώς αυτό εμπνέει τους νέους) είναι εξαιρετικά «ανοιχτό» και επιτρέπει στους μαθητές να εκφραστούν ελεύθερα. Δίνει την ευκαιρία για ανάπτυξη προσωπικής άποψης, αρκεί να τεκμηριώνεται με χωρία του κειμένου (π.χ. «γεμάτες ήλιο και γελαστά παιδιά»).

Γενικά

Τα θέματα χαρακτηρίζονται ως **κλιμακούμενης δυσκολίας**, απολύτως συμβατά με το πνεύμα των θεμάτων των ΕΠΑ.Λ. Δεν παρουσιάζουν «παγίδες» ή ασάφειες που θα μπορούσαν να πανικοβάλουν τους υποψηφίους.

Για τους καλά προετοιμασμένους: Επιτρέπουν στον καλά προετοιμασμένο μαθητή να αριστεύσει, καθώς οι απαιτήσεις στη θεωρία (αναλογία, εγκλίσεις) και η ανάγκη για σωστή διαχείριση του ορίου των λέξεων στην έκθεση και το ερμηνευτικό σχόλιο θα κάνουν τη διαφορά.

Για τους μέτριους μαθητές: Είναι θέματα που εξασφαλίζουν μια αξιοπρεπή βάση, καθώς οι ερωτήσεις εντοπισμού (A1α, A1β, B1) προσφέρουν σίγουρες μονάδες με στοιχειώδη προσοχή.